

Kasvu ja vaikuttaminen -osasto

18.10.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

HE 144/2021 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta.

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Turpeen käytön vähentyminen ilmastopoliitikan näkökulmasta tärkeää, veroetua tarkasteltava

Turpeen lattiahintamekanismeissa on kyse lisäverosta, joka määräytyisi turpeelle tilanteessa, jossa päästöoikeuksien hinta on matalalla tasolla. Lattiahintamekanismin tavoitteena on varmistaa turpeen energiakäytön puolittuminen vuoteen 2030 mennessä.

Päästöoikeuksien hinta on ollut vuonna 2021 korkeimmillaan yli 60 euroa. Päästöoikeuksien hinnan kehitys on ollut vahvasti nousevalla uralla; vertailun vuoksi vuonna 2017 päästöoikeuksien hinta oli alle 10 euroa. Nykyiseen päästöoikeuksien hinnan kehitykseen peilaten turpeen lattiahintamekanismin vaikutus jäisi vähäiseksi. Tämä on toisaalta myös esityksen tavoite, koska lattiahintamekanismin tarkoituksena on ainoastaan viime kädessä varmistaa turpeen energiakäytön väheneminen.

Lattiahintamekanismia voidaan jossain määrin pitää ylimääräisenä komponenttina turpeen energiakäytön vähentämisessä, koska turpeen verotuen rajoittamisella tai poistamisella on mahdollista päästä tehokkaammin samaan lopputulokseen.

Esityksessä ehdotetaan myös polttoturpeen verottoman käytön soveltamisalan laajentamista nykyisestä vuosina 2022–2029. Ehdotusta ei voida pitää perusteltuna hallituksen asettamien ilmasto- ja energiatavoitteiden näkökulmasta. Verottoman käytön laajentaminen on myös ristiriidassa lattiahintamekanismiin liittyvien tavoitteiden kanssa, koska esityksen tarkoituksena ei ole kannustaa turpeen käyttöön.

Yksittäisenä huomiona todettakoon, että päästöoikeuden markkinahinta määritellään EU:n jäsenmaiden yhteisellä huutokauppapaikalla käytyjen päästöoikeuksien huutokauppojen selvityshinnan perusteella aritmeettisena keskiarvona 12 kuukauden pituiselta tarkastelujaksolta, joka ulottuu 1 päivästä lokakuuta 30 päivään syyskuuta. Lisävero

Kasvu ja vaikuttaminen -osasto

18.10.2021

kannetaan kutakin tarkastelujaksoa seuraavan kalenterivuoden alusta. Euroopan unionissa valmistellaan tällä hetkellä hiilirajamekanismia (hiilitulli). Hiilitullissa päästösertifikaatin hinta kytketään suoraan EU-päästöoikeuden hintaan siten, että päästösertifikaatille määritetään viikoittain hinta, joka vastaa EU-päästöoikeuden markkinapäivien päätöshinnan keskiarvoa kullakin kalenteriviikolla. Hiilitulliin sisältyvä viikoittainen seuranta mahdollistaa paremmin päästöoikeuksien hintakehityksen huomioon ottamisen.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry